

Potatishistoria

Många tycker att potatisen är det svenskaste som finns. Men potatisen kommer ursprungligen från Sydamerika och Andernas bergstrakter. Den fördes till Europa under 1600-talet och det dröjde inte länge förrän den odlades i botaniska trädgården i Uppsala som läkeväxt. Det dröjde dock till början på 1800-talet innan den började bli en naturlig del av matlagningen.

Förr gjorde man ofta sitt eget potatismjöl för att använda som förtjockningsmedel i matlagning.

De flesta potatissorter är lagom att skörda när de blommat.

Potatis

Potatisen som vi äter är en förtjockad underjordisk stam och i den lagrar växten näring som används till nya potatisplantor året efter. Växten är ettårig, men genom knölna lever den vidare även efter att blasten har vissnat frampå sensommaren. Ur det som brukar kallas potatisens ögon växer groddar som också får rötter. De är genetiskt identiska med moderplantan och utgör en klon, ett exempel på vegetiv förökning.

✎ Gör eget potatismjöl

Potatismjöl är rentvättad stärkelse som utvinns ur potatis.

Gör så här: Riv en rå potatis och lägg i lite vatten. Rör om och låt stå en stund. Sila bort den rivna potatisen. Låt vätskan stå fem minuter och håll därefter av vattnet. Kvar finns stärkelsen. För att göra mjöl, låt det stå till vattnet avdunstat.

Av potatismjölet kan man sedan göra eget tapetklistor:

Rör ut 1 msk potatismjöl i lite kallt vatten. Koka upp 3 dl vatten och lyft bort från plattan. Håll potatismjölet i en fin stråle ned i vattnet under omrörning. Koka upp igen till första bubblan syns. Tillsätt 3 msk socker.

✎ Odlä egen potatis

Det går utmärkt att odla potatis i en vanlig plasthink. Gör några hål i botten av en vanlig plasthink eller lägg lite leca-kulor i botten. Fyll hinken till 1/3 med vanlig odlingsjord, lägg i potatisen och täck med ca 5 cm jord. När blasten är ca 1 dm, fyll på med mer jord, dvs kupa potatisen. Vill man kan man förgro knölna ljust i till exempel en äggkartong före plantering.

Nya potatisar på gång under marken.

FN utnämnde 2008 som Potatisens år. Man vill rikta uppmärksamheten på potatisens betydelse i kampen mot hunger, fattigdom och hoten mot miljön, se www.potato2008.org

Maj 2009

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
v. 18	27	28	29	30	Valborg 1 Första maj 	Filip, Filippa 2	John, Jane 3
v. 19	Monika, Mona 4	Gotthard, Erhard 5	Marit, Rita 6	Carina, Carita 7	Åke 8	Reidar, Reidun 9	Esbjörn, Styrbjörn 10
v. 20	Märta, Märit 11	Charlotta, Lotta 12	Linnea, Linn 13	Halvard, Halvar 14	Sofia, Sonja 15	Ronald, Ronny 16	Rebecka, Ruben 17
v. 21	Erik 18	Maj, Majken 19	Karolina, Carola 20	Konstantin, Conny 21 Kristi Himmelfärdsdag	Hemming, Henning 22	Desideria, Desirée 23	Ivan, Vanja 24
v. 22	Urban 25	Vilhelmina, Vilma 26	Beda, Blenda 27	Ingeborg, Borghild 28	Yvonne, Jeanette 29	Vera, Veronika 30	Petronella, Pernilla 31 Mors dag Pingstdagen

VINJETTBILD: KOLTRAST